

ALLT OM

hobby

NR 1 FEBRUARI 1974 PRIS 4:50

Gloster Gladiator

Saxaren räddas igen

Miniracingtips

NORDENS STÖRSTA HOBBYTIDNING

Nästa nummer utkommer 8 mars

AIRPORT BORLÅ

RC-flygskolan startar

Bygg ett rundstall till modelljärnvägen

A 15 i Sälenfjällen.

Bosse Bergenstedt vid ritbordet. Bli det en ny byggsats?

Vi tittade in...

Text o foto: BERTH SUNDSTRÖM

Svensk byggsatstillverkare

Skamhet heter en plats i västra Dalarna. Där finns en kille, som inte behöver skämmas över de produkter han framställer — även om ortsnamnet lätt associerar åt det hållet. AoH har gjort ett besök hos den i radioflygarkretsar välkände Bo Bergenstedt med meriter som NM och SM i multiklassen, lagbrons i VM m m.

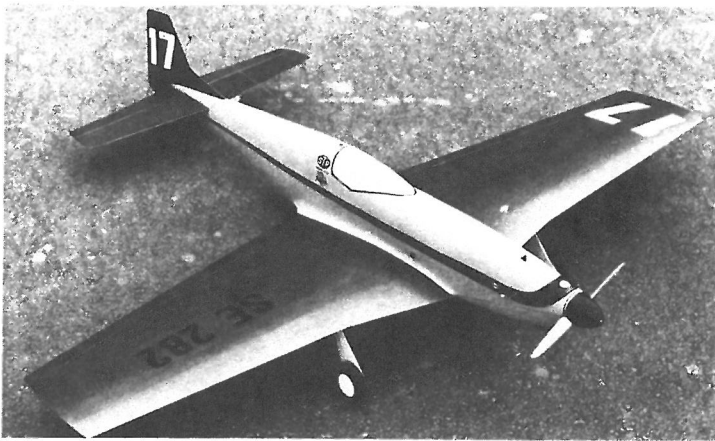
■ Som så många andra började Bosse en gång i tiden lite trevande med den spännande och stimulerande radioflygsporten. I dag kan han leva på sin hobby! I dag säljer Bosse sina produkter över hela Norden. Det förstår man när man ser vad som framställes. Synnerligen välformade plastkroppar i flera färger med en finish som inte står de stora i branschen efter. Vad som bidrar till den stora efterfrågan är att Bosse tillverkar just sådana maskintyper som de erfarna radioflygarna vill ha. Exempelvis den i pylonklassen helt dominerande Mustangen, som ritats av en annan välkänd flygare vid namn Ingvar Sares, St Skedvi, som även är pappa till den högst finurliga glöds kärningsmaskin, med vilken styrolitkärnorna utskäres.

De flesta produkterna har

kommit på papper vid Bosses eget ritbord såsom multimaskinerna Opus och Bollyx och framför allt giganten i sammanhanget — segelkärran A 15 efter rysk förebild med en spännvidd av 3,6 meter. Men även Esbjörn Strömkvists välkända Super Kwarn finns att få sedan en tid tillbaka.

Mest imponerande är förstås A 15. Förutom storleken är den en verklig skönhet med V-stabbe och andra finesser som dykbromsar i metall. Den orange-röda skapelsen som demonstrerades kan inte i ord beskrivas utan måste ses och helst då i sitt rätta element — ett hang.

Närheten till Sälenfjällen gör att Bosse — som aldrig kan få för mycket av radioflyg — ofta tillbringar helgerna där och han kan överlämna styrspaken till en helt orutinerad — så lätt-

Mustang — Miss IS, en i pylonklassen känd kärra. Har SM-guld, silver och brons på de tre år SM för pylon funnits.

Bengt Ivers skär en stabbhalva med glödtrådsmaskinen.

flugan är kärnan. Nu krävs det dock inget hang för A 15 även om den kanske är avsedd för den typen av flygning. I sommar har flera gånger flugits en halv timma i termik med A 15 över rent slättland!

Lika begeistrad blir man över vad en del människor till synes utan större ansträngning kan åstadkomma i maskinväg för att underlätta tillverkningen. Ett exempel: Plankningen av vinghalvorna måste kunna ske snabbt och säkert. Ja, då bygger sig Bosse helt enkelt en snillrikt konstruerad press efter egna idéer. Där åker nu vinghalvorna in och det spelar ingen roll hur det ser ut beträffande avsmalning, skränkning, varierad profil eller annat. De får jämnt tryck över hela ytan, som så behövs med tre ton.

När det gäller tillverkningen av kropparna är Bosse mera hemlighetsfull. Att han använder sedvanlig plugg och form tillstår han, men vill man veta hur han får den perfekt färgade ytan, som inte ens kräver målning, ler han lite och säger att det vill han behålla för sig själv. Konkurrenten är hård idag, menar Bosse, men så mycket kan han säga att trolleriet ligger i släppmetoden från formen.

Vad får man nu betala för

en A 15? Ja, förvånande nog inte mera än för en sats från någon av jättarna i Tyskland. Vill man bli ägare till denna vackra maskin får man minska kompressionen i plånboken med så där en fem hundralappar. Då får man inte en byggsats utan en monteringsats. Kropp med monterad vingtunga, på vilken sitter färdiga vridok. Kabin och stabilisator, höjdroder och vinghalvor. Allt vingmateriel färdigplankat. I vinghalvorna finns redan monterade dragstänger och ok till skeven. Rotsprygeln är inplastad och ur denna kommer dragstängerna med monterade gafflar, som bara skjutes på vridoken inne i kroppen. Till satsen en monteringsritning med perspektivbilder och vidare en monteringsanvisning på svenska. Sist men inte minst dykbromsar i metall med lådutformning — bara att sänka ned i det färdiga utrymmet i vingen.

Är det dyrt? Nej, det kan man inte säga vid en jämförelse med en traditionell byggsats som visserligen är ett eller ett par hundra billigare. Den mängd arbetstimmar som är besparade måste värderas till långt mer än den mellanskillnaden. Visst tycker många om att bygga, men det är ändå till flygningen man snabbt vill komma.

ALLT OM hobby

1973

Nr 1 1973

Ask-Nyrop nr 1, "Grashoppa", ritning	6
Hemma hos Jan Gunnarsson	8
Vi bygger en modelljärnväg, del 1	10
Vampire, del 2, ritning	12
Modelljärnvägarnas ånglok	16
Bockarna på bockbanan	17
S/S Trafik av Hjo, ritning	20
Debutant — RC-segelmodell	24
Vi synar episkop	24
Mer om Niklas	28
Ritning Seversky	33
Miniracingtips	37

Nr 2 1973

Spårvagnar till salu	3
Nürnberg-mässan 1973	6
Paraden: Mer om N-lok	10
Vårt behov av ånga	10
På diggarresa till Österrike	12
Gloster Meteor, ritningar	15
STORKEN — RC-modell	19
Alla Sveriges RC-flygfält	22
I dag behövs ingen RC-licens	23
Vanliga frågor om RC-bilar	24
transistoriserad blinker	26
Svensk målbogserare från Frog	32
Spårvagnsskiva	32
Böcker för hobbyfolk	33
Så bygger man en modelljärnväg, del 2	34
Vad är vad på miniracingbilen	36
Miniracingplock	37
Historien om hur Fokker D VII hamnade i Sverige	39

Nr 3 1973

Gnesta station	2
Lokomobil i gång igen efter 40 år	3
1 200 biljetter till Extravaganza!	4
Så bygger man en modelljärnväg del 3	6
Ett år på Anten—Gräfsnäs	8
Roligare radioflyg med "Johanna"	13
Vi flyger in Storken	15
Flygfoto från modellflygplan	16
Kaparfregatt i vacker trämodell	18
Jaktfalken	20
Flygplan i skala 1:32	24
Kryssare från Heller	25
RC-biltävlingar 1973	26
Hur många hästkrafter har din motor?	27
Finska flygplan i plast	31
Miniracing	34
Fråga oss om flyg	38

Nr 4 1973

HOBBYSOMMARTIPS	
Gustavsberg III i modell	10
Klart Krylbo — 100 år	11
Från Bulgarien till Jugoslavien	12
Svensk lokomobil åter i drift efter 25 år	13
Ritning J35B Draken	14
F 18 slutar flyga	15
Några F 18-flygplan i modell, ritning J22, J34	18
Ritning: Baddaren	20
Segelflygsteknik	23
Problem med glödstift?	24
Dykbromsar för segelplan	26
Läsartips	28
Böcker om tåg	30
Små bangårdar	30
Vårpremiär för SM-73	32
Miniracingplock	33
Workmate — praktisk arbetsbank	38

Nr 5 1973

SMAPLOCK	
Extravaganza	6
Fem ånglok i Krylbo	8
Internationell tävling för RC-båtar	8
Fråga oss om flyg	10
Thulin E	11
Dokumentation av Pacificloken	14
Nytt grepp på Linkontroll	18
ABC om Linkontroll	20
FRAS — en nybörjarmodell	20
Aggregat för variabel utspänning	22
Kolla bromsen	24

Sveriges första hangtävling	25
AoH synar Dornier 17, Barracuda och Hellcat	26
Ombyggnadstips: Svenska diesellok	28
Så gjuter man plastsprov	30
Körkontrollen	34
AEG:s Wolfcraft	37
Böcker om tyskt flyg	39

Nr 6 1973

Från hästomnibus till ledad spårvagn	2
Världens längsta järnvägsvagn	2
Skalaflyg på frammarsch	5
Hobbynytt	9
Angdriven timmerdragare	12
Gigantisk modell från Intermodell	32
Matchbox glädjande bra	32
Cessna L-19 i svensk FN-tjänst	32
Japansk bombare från Revell	34
Ny OS-motor	34
Skalaflyg i Malmö	35
RC-biltävling i sol	37
RC-biltävling i regn	38
Debatt om RC-segelflyg	38
Vi tittade in hos Jeni Hobby	38
Linkontrollskolan: Racing och stunt	19
Tummelisa — kärt plan med många namn	20
Miniracingtips	24
Gör MJ-landskapet mer realistiskt	26

Nr 7 1973

Att välja RC-anläggning	2
Vi testar RC-helikoptrar	2
Något om järnvägar	5
Nytt RC-lok	5
RC-test: PRO-LINE	6
RC-test: ROBBE	7
HOBBYNYTT	9
Svensk tävlingsmodell för stunt	10
Extra-Extravaganza — ny stor framgång	12
Stora och små ångbåtar på Extravaganza	13
Fråga oss om flyg	14
Avro 504, ritning	16
Varning för snabbbladdning!	18
Sveriges största modell?	18
Högtflygande planer	18
Nastan svenska vagnar	20
Radiosegelflyg allt populärare	22
Guillow-byggsatser	23
Miniracingtips	26
SPICA-ritning	28
Månadens ritning: Butterfly 252	30
Målning/Märkning: Viggan	31
Miles Martinet hos Svensk Flygtjänst	32
Epoxi-lim	34
Norsk Veteranskipliklubb	36
Kuggstångsbanor	38
Plastmodeller synas	46
Ombyggnadstips: Ra-lok i H0	48
Läsarbrev	51

Nr 8 1973

MODELLJÄRNVÄG I JUL?	
Hobbynytt	9
RC-bilåret 1973	10
Första helikoptertävlingen	12
VM i friflyg	12
Norra Ostergötlands järnvägar	17
An driver lokomobilen sågverk	20
Hur fort går det?	22
Mät med akustisk varvräknare	22
Bygg en tank till RC-bilen	22
Helikopterskolan: Teori	24
Svenskt standardhus för H0	27
Kranar och andra ting längs banan	27
Stationshuset i Örsjö, ritning i H0	29
T 102 Plejad, ritning	31
Duett — hemmabygge i glasfiber	34
RC-test: EK och OS Guppy	36
Linkontrollskolan: Tips för flygningen	37
Jack — en combatmodell	38
Bygg en svensk Venom	40
Miniracingtips	42
Bygg vändskivan själv	44
HMS Victory	46
Fleischmanns RC 2-lok	48
Paraden: Krylboanläggning	49
AoH synar plastmodeller	50
Svenska beredskapsugubbar	56
Fråga oss om flyg: Sk 16, J 34 och J 1, ritningar	58
Skala-fly-in på Barkarby	62
I varje nummer. Fråga oss om Tåg, Paraden och Månadens spårplan.	
Komplettera 1973 års årgång nu. Använd svarskupongen sid 33.	